

Plán péče

o

přírodní rezervaci

Zámecký borek

(ve smyslu vyhlášky č. 60/2008 Sb.)

na období

2011 - 2020

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1. Základní identifikační údaje

Evidenční číslo: 528
 Kategorie ochrany: Přírodní rezervace
 Název území: Zámecký borek
 Druh právního vyhlášovacího předpisu: Vyhláška č. 36.383/46-B/III/1
 Vydal: Min. školství a osvěty
 Datum platnosti a datum účinnosti předpisu: 28.6.1946

1.2. Údaje o lokalizaci území

kraj: Královéhradecký
 okres: Rychnov n. Kněžnou
 obec s rozšířenou působností: Rychnov n. Kněžnou
 obec: Záměl
 katastrální území: Záměl (kód 79091)

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: Záměl (kód 79091)

Číslo parcely podle KN	Výměra parcely celková podle KN (ha)	Číslo parcely podle PK	Výměra parcely celková podle PK (ha)	Plocha parcely v ZCHÚ	Druh pozemku	Číslo listu vlastnictví	Vlastník
Pravomocně vyhlášené							
195/3	8,7531	-	-	1,6322	ost.plocha	3	ČR: Správa železniční dopravní cesty, s.o., Dlážděná 1003/7, Praha, Nové Město, 110 00
Celkem	-	-	-	1,6322	-	-	-
Návrh na rozšíření							
14/2	0,6188	-	-	0,6188	lesní poz	330	Václav Krahulec, Koldín 38, Koldín, 565 01
14/15	0,0259	-	-	0,0259	ost.plocha	201	Věra Ducháčková, 217, Svatá, 267 51 - 1/6; Josef Kroupa, K Nádraží 138, Potštějn, 517 43 - 1/3; Miroslav Kroupa, Záměl 229, Záměl, 517 43 - 1/3; Jiří Tuháček, Třebízského 662, Kladno, Švermov, 273 09 - 1/6
14/13	0,6229	-	-	0,6229	ovoc.sad	221	Jindra Langerová, Staškova 696/12, Liberec, Liberec XIV-Ruprechtice, 460 14 - 1/2; Miluša Radová, Letohradská 870/6, Praha, Holešovice, 170 00 - 1/2
77	0,8885			0	tr.trav.por.	0	
	14/6	0,0608	0,0608			330	Václav Krahulec, Koldín 38, Koldín, 565 01
	21/1	0,6361	0,6361			330	Václav Krahulec, Koldín 38, Koldín, 565 01
	20/2	0,0356	0,0356			330	Václav Krahulec, Koldín 38, Koldín, 565 01
	77	0,2115	0,1560			107	Ing. Radúz Čížek, Čs.armády 2363, Pardubice, Zelené Předměstí, 530 02
Celkem	-	-		2,1561	-	-	-
Celkem				3,7883			

1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	(0,6188)	-	Ochranné pásmo je podle § 37 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ.	
vodní plochy		-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	(0,8885)			
orná půda		-		
zahrada		-		
ovocný sad	(0,6229)			
ostatní plochy	1,6322 + (0,0259)		neplodná půda	-
zastavěné plochy a nádvoří	-		ostatní způsoby využití	-
plocha celkem	1,6322 + (2,1561)			

Celková plocha:

podle vyhl. z r. 1946: 1,5300 ha
 podle současného vyměření: 1,6322ha
 po rozšíření: 3,7883 ha
 po rozšíření (digitalizace): 3,7399 ha

1.5. Překryv s jinými chráněnými územími

Národní park:

není

Chráněná krajinná oblast:

není

Jiný typ chráněného území:

přímo na hranici přírodního parku Orlice (612)

Natura2000 - ptačí oblast:

není

Natura2000 - evropsky významná lokalita:

není

1.6. Kategorie IUCN

IV – řízená rezervace:

- území pro management stanovišť / druhů: chráněná území, zřizovaná převážně pro účely ochrany prováděné cestou managementových zásahů

Definice: Oblast pevniny vystavená aktivním zásahům pro účely managementu s cílem zajistit uchování stanovišť anebo naplňovat potřeby vybraných druhů.

Cíle managementu:

- zabezpečit a udržovat stanoviště podmínky nezbytné pro ochranu význačných druhů, skupin druhů, biotických společenstev nebo hmotných přírodních jevů, které vyžadují specifickou lidskou manipulaci pro zajištění optimální péče;
- umožňovat vědecký výzkum a monitoring přírodního prostředí jako primární činnosti, spojené s trvale udržitelnou péčí o přírodní zdroje;
- eliminovat a poté zabránit další exploataci nebo jiným způsobům využívání území, jež by byly v rozporu s cílem vyhlášení;

1.7. Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Dle výnosu MŠK z r. 1946: "... tvoří částečnou botanickou rezervaci a to za účelem zachování původního porostu."

1.7.2. Hlavní předmět ochrany – současný stav

V současnosti je možné definovat předmět ochrany na základě původního záměru a podle současného stavu takto:

Jižní slínovcová (opuková) strán s teplomilnými druhy a společenstvy.

EKOZYSTEMLY

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Teplomilná varianta dubohabřin asociace <i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i> na přechodu ke spol. <i>Brachypodium pinnatum-Quercus robur</i>	100 (60)	řídká diferencovaná dubohabřina sukcesního a výmladkového původu s teplomilnými prvky a v minulosti antropogenně silně ovlivněná, nyní už dlouho samovolně se vyvíjející
Trávníky a lemy svazu <i>Bromion erecti</i>	(20)	teplomilné bazifilní trávníky s dominancí <i>Brachypodium pinnatum</i>
Trávníky a lemy svazu <i>Arrhenatherion elatioris</i>	(20)	mezofilní ovsíkové trávníky v části, která je zatím mimo PR

Poznámka: V závorce podíly po navrhovaném rozšíření

1.8. Cíl ochrany

Základním cílem péče je ochrana, zachování a zlepšení stavu teplomilného biotopu, jež je domovem vzácných teplomilných druhů flóry a fauny.

Ochrana a podpoře přirozené struktury a veškeré živé složky musí být zcela podřízeny všechny záměry a opatření.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1. Přírodní poměry

GEOMORFOLOGIE: Geomorfologické členění (DEMEK a kol. 2006): VI - Česká tabule, VIC - Východočeská tabule, VIC-2 - Orlická tabule, VIC-2B - Třebechovická tabule, VI-2B-2 - Rychnovský úval. Nadmořská výška: 290-320 m n.m.

GEOLOGIE: turonský slínovec

FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ (SKALICKÝ 1988): 60. Orlické opuky

BIOREGION (CULEK 1996): 1.9a - Cidlinský

PŮDA: Převažuje pararendzina kambická a kambizem vyluhovaná, dále se zde nachází kambizem modální, a pararendzina suťová a litická.

KLIMATICKÉ POMĚRY:

Klimatická oblast (Atlas podnebí ČSSR 1958): B3 - mírně teplá oblast; okrsek mírně vlhký, s mírnou zimou, pahorkatinový.

Klimatická oblast (Quit 1971): mírně teplá MT 9 - dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché, přechodné období krátké s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, krátká zima, mírná, suchá, s krátkým trváním sněhové pokryvky.

Charakteristiky	MT9
Počet letních dnů	40-50
Počet dnů nad 10°C	140-160
Počet mrazových dnů	110-130
Počet ledových dnů	30-40
Prům. teplota v lednu	1
Prům. teplota v červenci	17-18
Prům. teplota v dubnu	6.VII
Prům. teplota v říjnu	7.VIII
Ø dnů srážek nad 1 mm	100-120
Úhrn srážek ve veg.době	400-450
Úhrn srážek v zimě	150-300
Srážky celkem	550-750
Počet dnů se sněhem	60-80
Počet dnů zamračených	120-150
Počet dnů jasných	40-50

Klimatické charakteristiky vztažené k lokalitě z období 1961-90 (Atlas podnebí ČR 2007):

Prům. měsíční a roční teploty (1961-90) - (ve °C)	Prům. měsíční a roční úhrny srážek (1961-90) - (v mm)	Délka vegetační doby (1961-90) - (dny)	
T-01	-2,82 S-01	45,5	Počet dnů s T>=8 °C 193
T-02	-0,94 S-02	38,0	Počet dnů s T>=10°C 171
T-03	3,07 S-03	38,1	
T-04	8,16 S-04	41,9	
T-05	13,16 S-05	73,4	
T-06	16,24 S-06	85,7	
T-07	17,65 S-07	80,5	
T-08	17,26 S-08	82,8	
T-09	13,64 S-09	55,0	
T-10	8,80 S-10	44,1	
T-11	3,15 S-11	52,4	
T-12	-0,96 S-12	53,8	
Prům. roční teplota	8,03	Roční úhrn srážek 691,1	

Langův dešťový faktor: 86, což je semihumidní srážková oblast.

2.1.2. Přehled o flóře a fauně

BOTANIKA

První ojedinělé údaje o lokalitě jsou z období 1867, 1881, 1890 (Čelakovský in Hrobař 1946). Především se však lokalitou zabýval HROBAŘ (1931, 1934, 1946,) a posléze Procházka (1973, 1977, 1978) - viz. seznam literatury. V roce 1978 podrobnou inventarizaci provedl RYDLO. V roce 2010 provedla zběžný botanický inventarizační průzkum PRAUSOVÁ. Botanicky zajímavá je především část, která není ve skutečnosti pravomocně vyhlášena za ZCHÚ, tedy parcely JV-V od pozemku 195/3. V průběhu vegetační sezóny 2010 bylo v PR Zámecký borek nalezeno 201 taxonů cévnatých rostlin. Jejich výskyt byl zaznamenán na 8 dílčích lokalitách vymezených podle charakteru vegetace a označení parcel (**1.** ovocný sad - p. p. č. 14/13; **2.** semixerotermní stráň na p. p. č. 77; **3.** semixerotermní společenstva na přechodu pozemků p. č. 14/13 a p. č. 14/15; **4.** semixerotermní společenstva zarůstající lesem na p. p. č. 14/15; **5.** souvislý porost dřevin na p. p. č.

14/2 - lesní charakter; **6.** zarostlá louka na p. p. č. 14/2; **7.** les na p. p. č. 195/3; **8.** lesní porost s chatkou na p. p. č. 857/1).

MYKOLOGIE

V publikaci o chráněných územích kraje (Faltysová a kol.) se uvádí nález velice vzácné (ve VC pouze tři lokality) houby - vláknice Godeyova (*Inocybe godeyi*). V r. 2010 v rámci plánu péče zde provedl zběžný průzkum SLAVÍČEK - viz přílohy.

ZOOLOGIE

V publikaci o chráněných územích kraje (FALTYSOVÁ a kol. 2002) se uvádí nález 32 druhů střevlíkovitých, včetně vzácných teplomilných druhů a 76 druhů bejlmorkovitých. Podrobný průzkum pavouků zde provedl ABSOLÓN (1982). V r. 1978 zde provedl inventarizační průzkum obratlovců RYBÁŘ.

V roce 2010 zde provedl průzkum avifauny ZAJÍC - viz přílohy. Během průzkumu avifauny (ZAJÍC 2010) bylo zjištěno celkem 27 druhů ptáků (z 4 ptačích řádů). U 6 druhů (22,2%) bylo hnízdění prokázáno (kategorie D), u dalších 8 druhů (29,6%) je hnízdění pravděpodobné (kategorie C). Mezi druhy zvláště chráněné dle vyhlášky MŽP č.395/92 Sb. ve znění pozdějších předpisů (vyhláška MŽP č.175/2006 Sb.) patří 3 druhy ptáků (11,1%). Dva druhy patří mezi druhy silně ohrožené, jeden mezi druhy ohrožené.

V roce 2010 zde provedl průzkum entomofauny MIKÁT. V PR Zámecký borek a v navazujícím sledovaném území bylo zjištěno 109 druhů z řádu motýlů (Lepidoptera) a 112 druhů z řádu brouků (Coleoptera).

- Z řádu motýlů byl v roce 2010 byly zjištěny dva zvláště chráněné druhy – modrásek *bahenni* (*Maculinea nausithous*), uvedený ve Vyhlášce MŽP ČR č. 175/2006 v kategorii „Silně ohrožený“ a zároveň patřící mezi evropsky významné druhy (NATURA 2000, přílohy II a IV) a otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), uvedený ve Vyhlášce MŽP ČR č. 395/1992 v kategorii „Ohrožený“.
- Z řádu brouků byl v roce 2010 zjištěn jediný zvláště chráněný druh – zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), uvedený ve Vyhlášce MŽP ČR č. 395/1992 v kategorii „Ohrožený“.
- Vzhledem k metodice (zaměřené u brouků především na arborikolní a saproxylické druhy) nebyl nově ověřen výskyt dalších zvláště chráněných druhů, publikovaných z tohoto území (PIŽL 1988), tj. epigeických predátorů z čeledi střevlíkovitých (Carabidae) – střevlíka Scheidlerova (*Carabus scheidleri*) a střevlíka Ullrichova (*Carabus ullrichii*), uvedených ve Vyhlášce MŽP ČR č. 395/1992 v kategorii „Ohrožený“. Výskyt obou těchto druhů lze vzhledem k charakteru lokality předpokládat i pro současné období.
- V roce 2010 bylo ve zkoumaném území nalezeno 18 druhů, uvedených v „Červeném seznamu ohrožených druhů bezobratlých ČR“ (FARKAČ & al. 2005), 1 další druh byl nalezen v minulosti (PIŽL 1988) (viz tabulky nalezených druhů a přehled komentovaných druhů v přílohách).

PŘEHLED VÝSKYTU OHROŽENÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

název druhu česky	název druhu latinsky	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a podle červeného seznamu	autor, popis biotopu druhu a další poznámky
CÉVNATÉ ROSTLINY				
škarda ukousnutá	<i>Crepis praemorsa</i>	vzácně	C2	PRAUSOVÁ 2010
okrotice bílá	<i>Cephalanthera damasonium</i>	vzácně	§3	PRAUSOVÁ 2010
lilie zlatohlavá	<i>Lilium martagon</i>	vzácně	§3	PRAUSOVÁ 2010
medovník velkokvětý	<i>Melitis melissophyllum</i>	vzácně	§3	RYDLO 1978
pcháč panonský	<i>Cirsium pannonicum</i>	vzácně	C3	PRAUSOVÁ 2010
hořec hrívý	<i>Gentianopsis ciliata</i>	vzácně	C3	RYDLO 1978
chrpina velkopoperá	<i>Centaurea jacea subsp. <i>oxylepis</i></i>	vzácně	C4a	PRAUSOVÁ 2010
pcháč bezlodýžný	<i>Cirsium acaule</i>	vzácně	C4a	PRAUSOVÁ 2010
nadmutice bobulnatá	<i>Cucubalus baccifer</i>	vzácně	C4a	RYDLO 1978
oman vrbovitý pravý	<i>Inula salicina subsp. <i>salicina</i></i>	vzácně	C4a	PRAUSOVÁ 2010
jilm habrolistý	<i>Ulmus minor</i>	vzácně	C4a	PRAUSOVÁ 2010
violka divotvárná	<i>Viola mirabilis</i>	vzácně	C4a	PRAUSOVÁ 2010

chrastavec křovištění	<i>Knautia drymeia</i>	vzácně	R	PRAUSOVÁ 2010
pryskyřník mnohokvětý	<i>Ranunculus polyanthemos</i>	vzácně	R	HROBAŘ 1946
OBRATLOVCI				
kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	6 ks	§2	ZAJÍC 2010: Zaznamenána 1x při přeletu.
krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>	1	§2	ZAJÍC 2010: Území PR využívá jako loviště.
slavík obecný	<i>Luscinia megarhynchos</i>	1	§3	ZAJÍC 2010: Na hranici u toku Divoké Orlice
tuhýk obecný	<i>Lanius collurio</i>	vzácně	§3	RYBÁŘ 1978: keře u tratě
veverka obecná	<i>Sciurus vulgaris</i>	pár	§3	RYBÁŘ 1978: hnizdo - (popelavá varianta)
ještěrka obecná	<i>Lacerta agilis</i>	běžně	§2	RYBÁŘ 1978: východní část
slepýš křehký	<i>Anquis fragilis</i>	?	§2	MIKESKA 2010;
zmije obecná	<i>Vipera berus</i>	?	§1	MIKESKA 2010;
HMYZ				
lišaj svízelový	<i>Hyles gallii</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: stráně východně od PR
otakárek fenyklový	<i>Papilio machaon</i>	vzácně	§3	MIKÁT 2010: stráně východně od PR
modrásek bahenní	<i>Maculinea nausithous</i>	vzácně	§2, NATURA	MIKÁT 2010: východně od PR - zpustlý sad - toten
střevlík Scheidlerův	<i>Carabus scheidleri (Morphocarabus)</i>	vzácně	§3	PIŽL 1988: epigeický predátor
střevlík Ullrichův	<i>Carabus (Eucarabus) ullrichi</i>	vzácně	§3	PIŽL 1988: epigeický predátor
střevliček, kvapník	<i>Ophonus (Ophonus) stictus</i>	vzácně	VU	PIŽL 1988: epigeický predátor, nyní ?
kyjorožec	<i>Claviger (Claviger) longicornis</i>	vzácně	EN	MIKÁT 2010: zetlelá polena; v kraji dosud nepublikován
kyjorožec narudlý	<i>Claviger (Claviger) testaceus testaceus</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: zetlelá polena; v kraji vzácný
drabčík sršňový	<i>Velleius dilatatus</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: sršní hnizda
zlatohlávek tmavý	<i>Oxythyrea funesta</i>	vzácně	§3	MIKÁT 2010: stráně východně od PR
krasec třešňový	<i>Anthaxia (Anthaxia) candens</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: východně od PR - zpustlý sad
dřevomil	<i>Microrhagus lepidus</i>	vzácně	EN	MIKÁT 2010: zetlelá polena;
kovařík	<i>Ampedus (Ampedus) forticornis</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: východně od PR - zpustlý sad
kovařík	<i>Pheletes quercus</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: stráně východně od PR
-	<i>Drilus concolor</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: stráně východně od PR - na měkkýši
lenec	<i>Conopalpus testaceus</i>	vzácně	VU	MIKÁT 2010: zetlelé dřevo
-	<i>Synchita variegata</i>	vzácně	EN	MIKÁT 2010: zetlelé dřevo
potemník	<i>Platydema violaceum</i>	vzácně	NT	MIKÁT 2010: odumřelé dřevo
mandelinka (bázlivec)	<i>Galeruca (Galeruca) pomonae pomonae</i>	vzácně	EN	MIKÁT 2010: stráně východně od PR
nosatec	<i>Acalles (Acalles) fallax</i>	vzácně	NT	MIKÁT 2010: zetlelé dřevo
nosatec	<i>Ruteria hypocrita</i>	vzácně	NT	MIKÁT 2010: zetlelé dřevo
nosatec	<i>Larinus (Phyllonomeus) sturnus</i>	vzácně	NT	MIKÁT 2010: stráně východně od PR - hvězdicovité
HOUBY				
slzivka kořenující	<i>Hebeloma radicosum</i>	vzácně	R	SLAVÍČEK 2010: ve východních Čechách znám jen ze 3 až 4 lokalit
ryzec zelenající	<i>Lactarius glaucescens</i>	vzácně	R	SLAVÍČEK 2010: první doložený nález tohoto druhu ve východních Čechách.
zvonkovka žlutavá	<i>Tarzetta catinus</i>	vzácně	VU	SLAVÍČEK 2010: vzácnější druh, ve východních Čechách znám jen ze dvou lokalit.
vláknice Godeyova	<i>Inocybe godeyi</i>	vzácně	R	SLAVÍČEK 2010: poměrně vzácný druh

Vysvětlivky:

§1 - kriticky ohrožený, §2 - silně ohrožený, §3 - ohrožený - podle vyhlášky 395/1992 Sb.

C1 - taxon kriticky ohrož., C2 - taxon silně ohrož., C3 - taxon ohrož., C4 - vzácnější taxon vyžadující další pozornost (C4a - méně ohrož.); R - regionálně významný; CR - kriticky ohrožený, EN - (silně) ohrožený, VU - zranitelný (ohrožený), NT - téměř ohrožený - podle Červených seznamů IUCN-AOPK 2001-2006; NATURA - evropsky významné druhy zařazené do seznamu (přílohy NATURA 2000 a nařízení vlády)

2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

Jedná se o příkrou jižní stráň nad železniční tratí s občasnými výchozy slínovce a svahovými posuvy. Není samo sebou, že se o lokalitu zajímali botanici už dávno. Podstatou hodnoty území je kombinace slínovcového podloží, jižní expozice - tedy tzv. „bílá stráň“ a posazení do již chladnější oblasti než se většina těchto „bílých strání“ nachází. Je to v podstatě poslední podobné stanoviště směrem na SV k Orlickým horám. Kombinace vápnitého podloží a výhřevné polohy zpravidla znamená velkou diverzitu a navíc těch u nás spíše vzácnějších druhů nejen vegetace ale i fauny, zvláště entomofauny. Jádro území s výchozy slínovce nad železniční tratí bylo sice dle popisů z minulosti i dříve porostlé dřevinami a keři nicméně v posledních 30ti letech došlo k podstatnějšímu zarůstání. Stanoviště je však natolik vysychavé, že spolu s působením okusu zvěře je na lokalitě stále ještě biotopově vyhovující řídký stromový a keřový porost s mezerami. Lze předpokládat, že se zde v minulosti páslo, zrovna tak jako na navazující svahové louce. Nyní jsou však louka a sad nesečené, jejich degradace je však zpomalena vysychavostí stanoviště.

MYSLIVOST

S ohledem na celkový charakter stanoviště s vitální přirozenou obnovou se daří pomístně odrůstat náletu listnáčů zvěři navíc určitá redukce dřevin a spíše řidší porost je zde naopak žádoucí, proto zde škody zvěři okusem nehrají negativní roli.

REKREACE, SKLÁDKY, OHEŇ, KRÁDEŽE DŘEVA

Vzhledem ke krajinářsky vzácnému romantickému území a blízkosti chatové osady u Vamberka i vzhledem k blízkosti Zámele, dochází zde zvláště v prázdninových měsících ke zvýšené koncentraci lidí, nicméně není lokalita v podstatě rekreací ohrožena. Není třeba přeceňovat ani vliv pohybu lidí po rezervaci. **Ohořením** jsou však skládky směrem od chatové osady a rozdělávání ohně a především krádeže veškerého suchého dřeva na topení.

2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Plán péče pro PR Zámecký borek na období 2001-2010, MÜLLER, M. (1999).

Lesní hospodářský plán: LHO Rychnov-předhůří (kód 508821) 2001-2010 – 25Bc10, d9

Rozhodnutí o kategorizaci lesů KÚ Královéhradeckého kraje (členěno podle vlastníků) - les zvláštního určení v 1. zónách CHKO a v přírodních rezervacích a v přírodních památkách (§8/2a lesního zákona).

Poznámka:

Přestože nejsou lesní pozemky č. 14/2 v k.ú. Zámeł a č. 857/1 v k.ú. Vamberk v žádném pravomocném vyhlášení ZCHÚ, jsou zařazeny do lesa zvláštního určení a v KN je uvedena ochrana území.

CHOPAV – 17 - Východočeská křída

2.4. Současný stav chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1. Základní údaje o lesích - pouze v navrhovaném rozšíření a v OP

Přírodní lesní oblast	26 - Předhoří Orlických hor
Lesní hospodářský plán/osnova	LHO Rychnov-předhůří (kód 508821) – 25B d9 (c10),
Výměra LHP v ZCHÚ (ha)	návrh 0,62 ha (+ OP 1,02 ha)
Období platnosti LHP	2001-2010
Organizace lesního hospodářství	odborný lesní hospodář vedený u ORP Rychnov n. K.

Přehled výměr a zastoupení lesních typů

Přírodní lesní oblast: 26 - Předhoří Orlických hor

Lesní typ	Název LT	Přirozená dřevinná skladba LT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2A2	JAVOROBUKOVÁ DOUBRAVA strdivková	DB 60, JV 15, BK 15, (HB, LP, JS) 10, JL	1,52	67,9
2C3	VYSÝCHAVÁ BUKOVÁ DOUBRAVA válečková	DB 70, BK 10, HB 15, (LP, JS, JV) 5	0,72	32,1
(2D3)	OBOHACENÁ BUKOVÁ DOUBRAVA bršlicová	DB 50, BK 15, HB 15, (LP, JV, JS) 20, JL	+	+
Σ			2,24	100

Poznámky: JV = javor klen a mléč; DB = dub letní a zimní; LP = lípa srdčitá a velkolistá; JL = jilm horský a habrolistý. **Stav lesnické typologie:** revize mapování 2010, MIKESKA, ÚHÚL, pob. Hradec Králové. Typologii lesů jsou dle možnosti podchycovány nejen lesní pozemky podle stavu katastru nemovitostí, ale i nelesní pozemky zarůstající dřevinami či se vzrostlými porosty dřevin (viz též oceňovací vyhláška a právní výklad lesního zákona).

Porovnání dřevinných skladeb (%)

SM	JD	BO	MD	DG	O.J	jehl.		BK	DB	JV	LP	JS	OL	BŘ	HB	JL	TR	OS	AK	O.L	list.
Přirozená dřevinná skladba:																					
0	+	0	0	0	0	+		10	55	9	10	5	0	+	10	+	0	+	0	1	100
Současná dřevinná skladba:																					
+	0	1	1	0	0	2		7	20	5	1	20		1	30	+	1	1	2	10	98

Poznámky: Přirozená druhová skladba je odvozena vážením z lesních typů.

Zastoupení stupňů přirozenosti lesních porostů - pouze v navrhovaném rozšíření a v OP

Stupně přirozenosti lesních porostů	Skladba dřevin		Připustné způsoby ovlivnění lesních porostů	Barva v mapě	Zastoupení %
	1.	(%) 2.			
1. Les původní	0 - 5	+	1. mýtní těžba jednotlivých stromů (toulavá t.) před více než 100 lety, 2. odvoz odumřelého dříví před více než 50 lety, 3. pastva domácích zvířat nebo chov spárkaté zvěře v minulosti, přičemž tyto vlivy na druhovou skladbu, strukturu a texturu dřevinné složky jsou v současnosti zanedbatelné	zelená	0
2. Les přirodní	0 - 5	+	1. obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na méně než 1/4 plochy (v současnosti ne), mýtní těžba s následnou sekundární sukcesí lesa v minulosti, 2. zásahy sledující cíle ochrany přírody v minulosti (v současnosti ne), 3. odvoz odumřelého dříví v posledních 50 letech (v současnosti ne)	hnědá	0
3. Les přirodě blízký	0-10	+	1. obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na více než 1/4 plochy (v současnosti ne), 2. v současnosti pouze zásahy sledující cíle ochrany přírody (zásahy managementové), 3. nahodilá těžba živých stromů (BO, SM) nalétnutých kůrovci a odvoz tohoto dříví v současnosti	žlutá	100
4. Les kulturní (přirodě vzdálený)	0-50	-	Les s významným zastoupením přirozené dřevinné skladby, ale dosud částečně produkčně hospodářsky využívaný	modrá	+
5. Les nepůvodní	51-100	-	Les s významným zastoupením nepůvodní dřevinné skladby a nadále hospodářsky využívaný	červená	+

1. přítomnost stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin v %

2. přítomnost všech hlavních geograficky a stanovištně původních druhů dřevin, tj. druhů s předpokládaným původním zastoupením více než 20%, v zastoupení nejméně 1%

2.4.2. Základní údaje o nelesních pozemcích

Součástí navrhovaného přehlášení a rozšíření rezervace jsou především louka (p.č. 77) a zpustlý sad (p.č. 14/13) s teplomilnou luční vegetací. Většina přírodovědných údajů a inventarizací flóry a fauny zahrnuje i toto území, neboť se jedná o přirozenou a nyní možná i cennější součást této jižní stráně s teplomilnou vegetací.

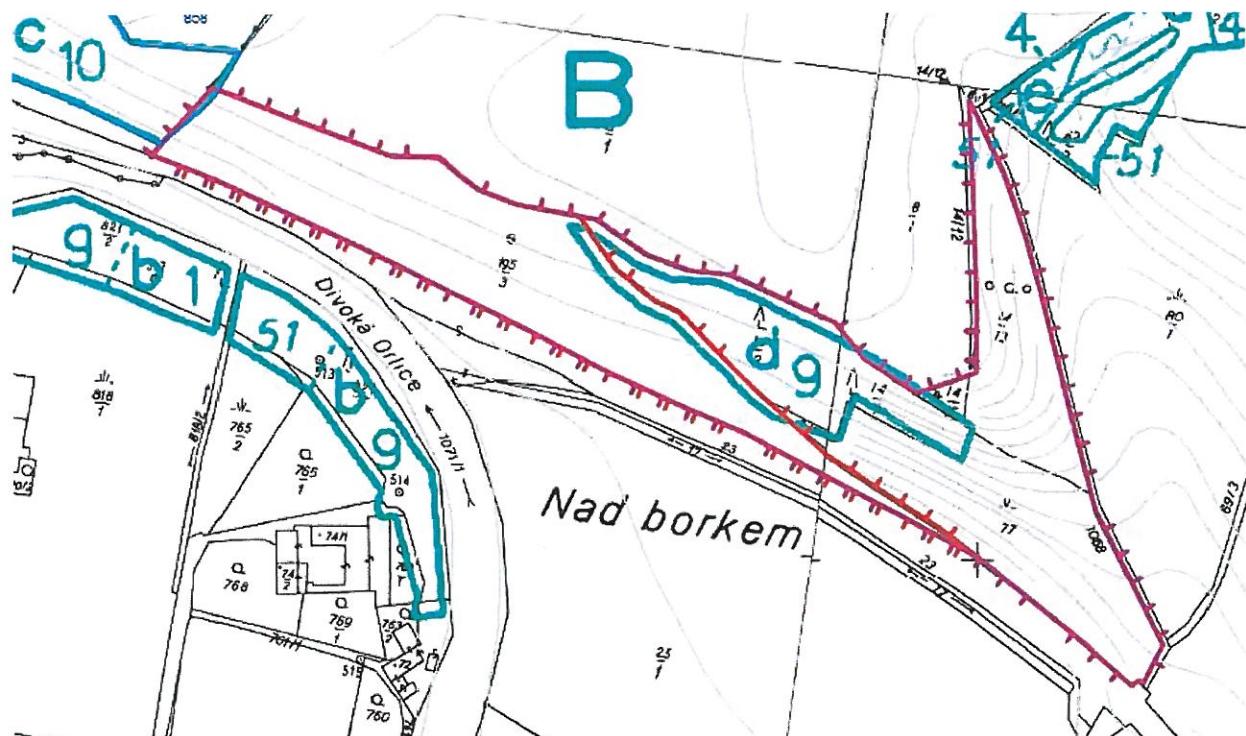
Jedná se o nyní nesečeňné druhově stále ještě bohaté louky se vzácnou teplomilnou vegetací i vzácnou entomofaunou.

2.5. Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Nejsou zde patrné více méně výrazné známky po zásazích. V celém území dochází k pomístné přirozené obnově listnáčů a rozvoji keřového patra. Lokalita se poměrně zatáhla, nicméně se zdá, že to zatím neohrožuje předmět ochrany. Na lokalitě je stále ještě biotopově a botanicky vyhovující řídký stromový a keřový porost s mezerami. Je zřejmé, že úsilí by se mělo soustředit na sečení či spásání navazující louky a sadu na navrhovaných pozemcích k rozšíření (p.č. 77 a p.č. 14/13).

2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Vzhledem k ryze obecnému vymezení předmětu ochrany zatím nedochází ke kolizi mezi různými zájmy ochrany konkrétních druhů. Ovšem v případě opatření navržených plánem péče v otázce sečení či spásání luk bude nutno najít kompromis mezi vhodnou dobou sečení a rozsahem sečení pro květenu a vhodnou dobou sečení a rozsahem sečení neohrožující vývoj entomofauny. Zpravidla tím bývá doba sečení posunutá a po částech a s různou intenzitou - viz mapka návrhů.

Mapka dílčích ploch - parcels a lesnické označení

3. Plán zásahů a opatření

3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1. Rámcové zásady péče o les (porosty dřevin na nelesních i lesních pozemcích v návrhu)

Jak vyplývá z dosavadního vývoje, současného stavu a potenciálu lokality je nejdůležitější prioritou zachování řídké druhové a prostorové struktury. Protože zde nelze praktikovat žádné klasické hospodářské způsoby včetně naplno výběrného, nejjednodušší bude pokračovat v principu téměř bezzásahovosti. Les je natolik malý a na vysýchavém terénu, že celková ztráta na produkci dřeva ve vztahu k nákladům není podstatná. Celkovému záměru a cíli – preferování samovolného vývoje by měla být podřízena i případná nahodilá těžba. Tedy žádné odklizení vývratů a suchých stromů s výjimkou prokazatelně život ohrožujících ryze okrajových stromů dole u trati. Nevysazovat uměle žádné dřeviny, aby se neznehodnocovala genetika. Je třeba si uvědomit, že pro ochranu přírody u takto malého ZCHÚ, je nejcennější výrazně diferencovaný, spíše řídký porost se starými i suchými i padlými listnáči.

ad 3.1.1.) Rámcová směrnice péče o les podle souboru lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
40	les zvl. urč. §8/2a	2A, 2C, (2D)			
Orientační druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa podle SLT					
SLT	Doporučené podíly dřevin při obnově	meliorační a zpevňující dřeviny			
2A	bez zásahu /DB 50, HB 30, (LP, JV, JS) 20/	BK,DB,LP,JV,HB,JD,JS,JL,BB,tis,břek			
2C	bez zásahu /DB 50, HB 30, (LP, JV, JS) 20/	BK,DB,LP,HB,JD,BŘ			
2D	přirozená obnova /DB 50, HB 20, (LP, JV, JS, BK) 30/	BK,DB,LP,JV,HB,JD,JS,JL,BB,TR,tis,břek			
A) Porostní typ - 5	B) Porostní typ	C) Porostní typ			
DUBOVÝ (SMÍŠENÝ)	-	-			
Základní rozhodnutí					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
∞	∞				
Hospodářský způsob	Hospodářský způsob	Hospodářský způsob			
Bezzásahový režim – (příp. skupinovitě výběrná forma do 0,15 ha v por. 25Bc10 v OP)					
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
zpravidla bez zásahu					
Způsob obnovy a obnovní postup					
Bezzásahový režim – samovolná obnova (příp. skupinovitě výběrná forma do 0,15 ha v por. 25Bc10 v OP)					
Péče o nálety, nárosty a kultury					
(podpora DB)					
Výchova porostů					
není nutná					
Opatření ochrany lesa			-	-	
Provádění nahodilých těžeb					
Ponechávat stát i souše - zpravidla bez zásahu					
Poznámka: -					

3.1.2. Podrobný popis porostů a výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Popis lesních porostů a výčet navrhovaných zásahů a opatření v nich

označení porostní skupiny (staré +nové)	etáž	výmě ra (ha)	LT	LT (%)	rám. směr. por. typ	dřeviny	zast. dřevin %	věk	POPIS - poznámka	doporučený zásah	náležavost stupeň nřinzenosti
Pravomocně vyhlášené											
p.č. 195/3	8	1,53	2C3	100	405	DB	24	80/15	velmi diferenčovaný a rozrůzněný sukcesní až klimaxový porost dřevin s velmi bohatým keřovým patrem – líška, trnka, hloh, - ostatní pozemek Českých drah na opukové stráni	- vyrezání AK, TPX a dále lísky a JS na světlích v JV cípu; - při udržbě okraje u tratě ponechat JL a keře	2 3
Navrhované rozšíření											
25Bd9	9	0,62	2C3	100	405	HB	58	94	listnatá netvárná tyčovina - poměrně diferenčovaná – místy výstavky i nálet dřevin, pravděpodobně většinou výmladkového původu	bez zásahu	0 3
Ochranné pásmo											
25Bc10 p.č. 857/1	10	1,02	2C3 2D3	80 20	405	JS	40	107	podrost listnáčů – převážně JV+KL a keřů; uprostřed porostu chatka a vysadba cizích okrasných rostlin; v úžlabině skládky odpadu	vytěžit MD a uvolnit podrost i v dalších částech – skupinovitá seč	2 4

Poznámky:

Označení a členění porostu odpovídá současnému platnému LHP, ale jsou provedeny opravy v popisu - doplnění a opravy v zastoupení dřevin a doplnění podrostu a aktualizace věku.

Vylišení porostních skupin v LHP je členěno prakticky pouze podle převládajícího věku a nepodchycuje úplnou druhovou, vertikální, horizontální ani stanovištní strukturu porostů a obsahuje chyby, jak v zastoupení dřevin tak i v záklusu. Mnoho porostních skupin se skládá z naprosto odlišných částí. V LHP nejsou podchyceny všechny vtroušené dřeviny, ani nálet a podrost, a ani věková diferenčace v rámci porostní skupiny. Každou porostní skupinu je proto třeba posuzovat podle konkrétních částí a stanovišť přímo v terénu.

Porosty dřevin na nelesních pozemcích lze považovat za les z titulu lesního zákona a jsou i jako les oceňovány.

Stupeň naléhavosti jednotlivých zásahů jsou podle následujícího členění:

- 1 - stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
- 2 - stupeň - zásah vhodný,
- 3 - stupeň - zásah odložitelný

3.1.3. Zabezpečení starých stromů

Biotopem části entomofauny, ale i avifauny, jsou řídké osluněné staré skupiny se starými

rozpadajícími se stromy a nedotěžené zbytky starých porostních skupin a hloučky listnáčů. To platí v podobné míře i pro výskyt saprofytických i parazitických hub.

Ptáci, netopýři: Právě vzrostlé až přestárlé stromy obsahují velké množství přirozených dutin, které jsou vyhledávány k hnízdění specifickými druhy ptáků a netopýrů.

Pro jejich ochranu obecně platí zachování věkově rozrůzněných spíše rozvolněných přirozených lesních porostů se starými doupnými stromy. **Těžbu neprovádět v hnízdním období (15.3. - 30.8.)**

V žádném případě netěžit staré stromy ani souše. **V každém případě je nezbytné ponechat kostru horního stromového patra (na skalách celoplošně) do rozpadu po celé ploše PR.**

3.1.4. Geograficky nepůvodní dřeviny

Na území rezervace se nacházejí jedinci **trnovníku akátu, modřínu evropského a topolu kanadského – co nejdříve vytěžit.**

Jakékoli šíření geograficky nepůvodních dřevin na území PR je zcela nepřípustné a odporuje to základnímu poslání rezervace, ale i zákonu o ochraně přírody.

3.1.5. Zásady péče z pohledu botanického

Součástí navrhovaného přehlášení a rozšíření rezervace jsou louka (p.č. 77) a sad (p.č.14/13) s teplomilnou vegetací. Z výsledků floristického průzkumu vyplývá relativně vysoká druhová diverzita, ale v důsledku dlouhodobé absence obhospodařování dochází k intenzivnímu šíření náletových dřevin (*Fraxinus excelsior*, *Prunus spinosa*) a expanzivních druhů trav (*Calamagrostis epigejos*) a bylin (*Inula salicina*). V lokalitě chybí pastva ovcí nebo koz a občasné kosení, které by ovlivňovaly konkurenční vztahy mezi rostlinami, odstraňovaly stařinu a mladé náletové dřeviny. Extenzivní pastva by přispěla i rozrušením půdního povrchu, který je nezbytný pro růst *Gentianopsis ciliata* a vstavačovitých rostlin. Tyto konkurenčně slabší druhy, které potřebují rozvolněné trávníky a potlačování konkurenčních druhů nebyly v lokalitě v roce 2010 zaznamenány. Útlum expanzivních druhů *Calamagrostis epigejos* a *Inula salicina* bude vyžadovat časté kosení, nejlépe 2x ročně (první seč v době před rozkvětem obou druhů). Stojí za zvážení maloplošné odstranění podzemních orgánů těchto expanzivních druhů a vytvoření nových volných ploch pro šíření konkurenčně slabších druhů (viz výše).

Pravidelná péče o porosty spočívá v každoroční extenzivní pastvě ovcí nebo koz, případně kosení (včetně odstraňování biomasy mimo lokalitu) v měsíci červenci. Pastvu ani seč nelze provádět jednorázově a celoplošně, ale je nutné respektovat i živočišná společenstva v lokalitě. Na plochách s výskytem živných rostlin pro hmyz (např. *Sanguisorba officinalis*) bude nutný fázový posun sečí (kosení lze provést buď brzy na jaře - nejpozději do začátku června nebo pak až po odkvetení těchto rostlin na konci srpna a v září). Naopak plochy zatížené monocenózami *Calamagrostis epigejos* a *Inula salicina* musí být kosené před rozkvětem (první kosení) a následně po regeneraci a vytvoření nových stonků. Střídavě lze ponechávat i plochy nepokosené, ale tyto plochy se musí v jednotlivých letech střídat (každý rok nepokosená plocha na jiném místě). Lze takto vytvořit 3-5letý cyklus, v němž se bude na plochách střídat charakter řízeného zásahu. Bez kosení nelze ponechávat plochy, které vyžadují asanaci (odstranění expanzivních druhů rostlin nebo potlačení nitrofilních druhů v dolní části svahu nejbliže u železniční trati). Současně je žádoucí rozšířit stávají bezlesí v západní části svahu mezi železnicí a lesním komplexem, který do PR patří. V podrostu náletových dřevin zde přežívají teplomilné druhy semixerotermních trávníků, např. *Asparagus officinalis*. Ve východní části PR tvořené starým ovocným sadem je taktéž nutné obnovení kosení a odstranění náletových dřevin, zejména *Fraxinus excelsior*. Jsou zde stará torza ovocných stromů, která by měla být ponechána pro organismy vyvíjející se ve starém, trouchnivém, tlejícím dřevě. V prvních 2-3 letech je nutné každoroční kosení bývalého sadu, které může být v následujících letech nahrazeno pastvou ovcí a koz, případně střídáním pastvy a kosení (včetně odstraňování biomasy).

3.1.6. Zásady opatření z pohledu entomologického

a) Zarostlá část lokality (tj. vlastní PR Zámecký borek)

- Vzhledem k charakteru stanoviště (strmý svah) by bylo vhodné ponechat lesní porost v horní cca polovině svahu samovolnému vývoji. Neodstraňovat stojící torza a odumírající listnaté stromy (*Carpinus*, *Fagus*, *Quercus*, *Acer* spp.). Vhodné by bylo odstranit stávající jehličnaný.
- Velmi žádoucí je zvýšit množství ponechaného, na zemi ležícího dřeva (tentot sortiment je zde zcela nedostatečně zastoupen, o čemž svědčí např. i vysoká koncentrace hmyzu v několika ponechaných

polozetlých polenech. Drobnejší opad (větve) je v PR vysbíráván jako palivo místními obyvateli (2010 – vlastní pozorování), i cca 40 cm silná a dlouhá větev vylomená z koruny starého buku byla z PR vyvezena.

- Ve východní části PR by bylo vhodné obnovit /vytvořit malé lesní palouky a světliny. Pro bezlesé plošky a lesní palouky je zde z místních dřevin největším nebezpečím expandující jasan. Z hototo důvodu by bylo vhodné zde tuto dřevinu podstatně potlačit.

• Směrem od železniční trati do lesního porostu (zejména do okrajových a nezapojených ploch) proniká akát. Tuto dřevinu je nutné zcela eliminovat (kombinací co možná úplného odtěžení a chemického ošetření pařezů, výmladků a semenáčků).

b) Nelesní část lokality (tj. straně východně od PR)

• Nejprudší svahy v západní části bezlesí jsou zcela dominovány porostem omanu. Zde by bylo vhodné provést asanační management, celoplošné pokosení (veškerou biomasu odstranit před tvorbou semen omanů), Dále odstranění nálet dřevin (jasan) a pomístně vytvořit disturbované plochy s více rozrušeným drnem.

- Na úpatí svahů (jižní okraj bezlesí podél trati) zcela odstranit stínící dřeviny u železniční trati (nejlépe z obou stran železnice) a pravidelným kosením převést zabuřeněné plochy na mezofilní travinobylinnou vegetaci.

• Cca polovina bezlesí je přes dlouhodobě zanedbanou péčí v relativně lepším stavu (v relativně dobrém stavu jsou travinobylinné porosty podél pěšiny směřující z plošiny nad strání k přejezdu železniční trati, včetně přilehlých plošek s výskytem *Crepis praemorsa*; uplatňuje se zde zřejmě jak sešlap vegetace návštěvníky lokality, tak i klimatické faktory: výslunné, výsušné a i relativně větrné stanoviště).

Zde by se měl provádět méně razantní management, více zohledňovat fytofágní entomofaunu. Seč provádět mozaikově (šachovnice 10 x 10 m střídavě v roce pokosené a nepokosené vegetace. V případě pásové seče ji provádět v pásech po spádnici tak, aby byly zachovány nepokosené pásy vegetace (7 – 10 m široké) od úpatí svahu až k hornímu okraji svahu s různými teplotními, vlhkostními a vegetačními parametry.

Podíl v roce nepokosené vegetace by zde měl být vyšší (cca 50 %), sekáním by se neměly potlačovat vzácné rostliny a důležité živné rostliny, např. Viciaceae (včetně dřevnatých – *Genista*), Lamiaceae (*Salvia*, *Origanum*). Na vybraných místech by se i zde měly provést disturbance spočívající především v narušení drnu a obnažením půdního povrchu. Neodstraňovat z této plochy ve větší míře nízké keře (např. *Ligustrum* – závětrní, nektaring), maximálně šetřit odumírající třešně a jejich torza. Zvážit možnost výsadby několika (10 ?) třešňových stromů (neurčených primárně k intenzivnímu sadovnickému užitku, ale k zachování rázu lokality a k zajištění kontinuálních podmínek pro místní populaci krasce třešňového.

Navrhoji pokácer solitérní břízu západně od pěšiny – ač malebná, mohla by se stát zdrojem komplikací (semenáčků) pro managované plochy bezlesí.

- V zpustlém sadu v severovýchodní části bezlesí obnovit mezofilní trávníky, uvolnit staré třešňové stromy. Přednostně likvidovat zde expandující jasany. Uvnitř tohoto prostoru se nachází plocha, v níž řidce roste krvavec toten a kde se vyskytuje na něj vázaný modrásek bahenní. Tato plocha by měla být managementována s ohledem na tuto skutečnost – pokosena by měla být nejpozději do poloviny června, nejlépe až na konci vegetační sezóny (září) nebo by se měly trsy totenu pečlivě obsekávat. Z hlediska totenu i samotných modrásků bahenních je lépe péci mírně zanedbat, než provést radikální kosení.

I zde zvážit možnost výsadby třešňových vysokokmenů.

3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásma je v případě jeho nevyhlášení podle § 37 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ.

V západní a východní části navazují na drážní parcelu 195/3 (pouze ta je dosud pravomocně vyhlášena za ZCHÚ) hodnotné porosty přirozené skladby charakteru dubohabřiny, které jsou podrobně řešeny už v kapitole 3.1.2. Oba tyto porosty jsou paradoxně brány administrativně jako součást rezervace, jak v kategorizaci lesů tak i v KN. V návrhu na přehlášení a rozšíření je lesní porost p.č. 857/1 (25Bc10) v k.ú Vamberk navržen pouze jako ochranné pásma.

Katastrální území: Vamberk (kód 776785 - DKM)

Číslo parceley podle KN	Výměra parceley celková podle KN (ha)	Číslo parceley podle PK	Výměra parceley celková podle PK (ha)	Plocha parceley v ZCHÚ	Druh pozemku	Číslo listu vlastnictví	Vlastník
857/1 (25Bc10)	1,0177	-	-	1,0177	lesní poz	1413	Roman Kotyza, Rumunská 192/10, Liberec, Liberec IV-Perštýn, 460 01 - 1/3; Zdeněk Kotyza, Mnišek 612, Vamberk, 517 54 - 1/3; Ing. Alena Kratochvílová, Smetanova 128/35, Benátky nad Jizerou, Benátky nad Jizerou I, 294 71 - 1/3
Celkem	-	-	-	1,0177	-	-	-

3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Značení hranice existuje a to i v parcelách, které pravomocně v ZCHÚ nejsou. Jsou zde i tabule se státním znakem na většině přístupových míst.

3.4. Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území**3.4.1. Návrh na přehlášení a rozšíření**

Už při základním prostudování dokumentů týkajících se tohoto ZCHÚ lze přijít na to, že předchozí plán péče vychází z jiného území než jaké je dosud pravomocně vyhlášeno. Přestože nejsou lesní pozemky č. 14/2 v k.ú. Záměl a č. 857/1 v k.ú. Vamberk v žádném pravomocném vyhlášení ZCHÚ, jsou zařazeny do lesa zvláštního určení a v KN je uvedena ochrana území.

Hodnota a význam lesní parceley p.č. 14/2, ale především louky p.č. 77 a sadu p.č. 14/13 v k.ú. Záměl jsou pro lokalitu natolik zásadní, že je nezbytné je zahrnout do pravomocně přehlášeného a rozšířeného ZCHÚ. Lesní porost na p. č. 857/1 v k.ú. Vamberk, pak stačí zařadit jako ochranné pásmo.

3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Omezení místních negativních vlivů, pohybu po rezervaci nebude nutné pro malý význam řešit.

3.6. Návrhy na vzdělávací využití území

I toto ZCHÚ má svůj vzdělávací a výzkumný význam i s ohledem na blízkost Vamberka a Záměla. Bylo by vhodné umístit nahoře na vyhlídkovém místě naučnou tabuli s popisem teplomilné vegetace typické pro toto stanoviště a geologii s geomorfologií a s fotografiemi a obrázky.

3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany a území

Detailní průzkumy dávají více informací a podkladů pro dostatečnou argumentaci k cílům a zásahům a především ke konkrétnímu omezení či vyloučení hospodářského, mysliveckého či rekreačního využívání.

Jelikož je to velmi malé území, potenciál tohoto biotopu je stále ohrožen.

Vzhledem k charakteru biotopu lze předpokládat, že je zde i bohaté zastoupení měkkýšů, proto by stalo za to provést podrobný průzkum této skupiny fauny.

4. Závěrečné údaje

4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (prací)

Jedná se o lesy v majetku fyzické osoby a břemeno vyplývající z předpisů o ochraně přírody a tedy i z (ne)hospodaření v lesích zvláštěho určení z titulu ochrany přírody, není doposud uspokojivě vyřešeno.

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orikační náklady za rok (Kč)	Orikační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené opatření		
Naučná-informační tabule (1 ks)	-----	10-20 000
Revize a doplnění značení (tabule, pruhy, kůly s pruhy)	-----	4 000
C e l k e m (Kč)	-----	24 000
Opakované opatření		
Kosení luk 1x ročně - cca 1,5 ha (12-18 000 Kč/ha)	22500	225000
Ponechávání částí lesa přirozenému vývoji (cca 0,50 ha) - (čistý výnos z ha nebo ocenění ha lesa)	400	4000
C e l k e m (Kč)	22900	229000

Možnosti financování z popudu vlastníků:

- a) Finanční podpora pro zemědělství a lesní hospodářství v rámci **Programu rozvoje venkova 2007-2013** z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) řeší i environmentální lesnické otázky:
- b) Finanční podpora v rámci **operačního programu Životní prostředí 2007 - 2013**.

4.2. Použité podklady a zdroje informací

Seznam literatury:

- ABSOLON, K. (1982): Příspěvek k poznání arachnofauny lokalit Hrádky u Chocně, Peliny a Zámecký borek. Práce a studie-přír., 13-14: 99-110, Pardubice
- HROBAŘ, F. (1931): Květena Kostelecka a Rychnovska. 128 s. Praha.
- HROBAŘ, F. (1934): Pozoruhodná lokalita Zámecký borek u Mníšku u Vamberka. Krása naš. dom., 26: 89-90, Praha
- HROBAŘ, F. (1936): První doplněk ke květeně Kostelecka a Rychnovska.. 4 s., Rychnov n.K.
- HROBAŘ, F. (1946): Druhý doplněk ke květeně Kostelecka a Rychnovska.. 31 s., Vamberk
- HROBAŘ, F. (1946): Botanická lokalita Zámecký borek u Mníšku u Vamberka částečnou rezervací. Krása naš. dom., 37: 162-163, Praha
- HROBAŘ, F. (1946): Ochranné oblasti. Krása naš. dom., 37: 162-163, Praha
- HROBAŘ, F. (1946): Pozoruhodná lokalita Zámecký borek u Mníšku u Vamberka částečnou rezervací. Ochr. přír., 1: 59-60, Praha
- HROBAŘ, F. (1974): Úvahy o květeně Kostelecka, Žamberska a Rychnovska. Orlic. hory a Podorlicko, 6: 21-51, Rychnov n.K.
- MIKYŠKA, R. (1967): Rozšíření některých lesních a lemových druhů v SV Čechách. Preslia, 39: 178-187, Praha.
- PIŽL, V. (1988): Střevlíkovití rezervace Zámecký borek v SV Čechách a jejich sezonní vývoj. Acta muzei Reginahradeč. s. A., 21: 19-31, Hradec Králové.
- PROCHÁZKA, F. (1977) Orchideje Východ. kraje. Práce a studie-přír., 9:91-121, Pardubice.
- SKUHRAVÁ, M. (1980): Bejlomorky východních Čech. Práce a studie-přír., 12: 87-109, Pardubice.
- FALTYSOVÁ, H., MACKOVČIN, P., SEDLÁČEK, M. a kol. (2002): Královéhradecko. Chráněná území ČR, sv. V, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 410 str.
- DEMEK, J. [ed.] (2006): Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČSR. Academia, Praha.
- KOLEKTIV (1958): Atlas podnebí ČSSR. Ústřední správa geodezie a kartografie. Praha.
- KOLEKTIV (2007): Atlas podnebí Česka. Český hydrom. ústav a Univerzita Palackého. Praha-Olomouc. 255 s..
- PLESNIK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů české republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 22: 1–184.

PROCHÁZKA, F. et al (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin ČR (stav v r. 2000). Příroda, Praha: 166 s.
 QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr., Brno, 16: 1 - 73.
 SKALICKÝ, V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In: Hejný, S. et Slavík, B. [eds.]: Květena ČSR 1:103 - 121. Academia, Praha.
 VRŠKA T., HORT L. (2003): Základní kriteria a parametry pro hodnocení "přirozenosti" lesních porostů. – Metodika AOPK ČR, Brno.
 Vyhláška MŽP ČR č. 60/2008, o plánech péče, označování a evidenci chráněných území.
 Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.
 Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

DOKUMENTACE PP (tzv. „rezervační kniha ZCHÚ“):

MÜLLER, M. (1999): Plán péče pro PR Zámecký borek 2001-2010.
 VACA, O. (1979): Lesnický inventarizační průzkum
 RYDLO, J. (1978): Zpráva o botanickém inventarizačním průzkumu.
 VÍTEK, J. (1990): Geologicko-geomorfologická inventarizace
 RYBÁŘ, P. (1978): Zpráva o vertebratologickém inventarizačním průzkumu.
 [Depon. In: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové].

Lesní hospodářský plán LHO Rychnov n.K. - předhůří (kód 508821) – 25Bd9 (c10)

Revize typologického mapování ÚHÚL pobočka Hradec Králové 2010.

Materiály soustavy Natura 2000 – AOPK - internet

Vlastní šetření 2010 a odborné konzultace.

4.3. Seznam používaných zkratek

PR – přírodní rezervace, AOPK ČR - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, KÚ - krajský úřad, KH – Královéhradecký kraj, ORP - obec s rozšířenou působností, OP - ochranné pásmo, LHC - lesní hospodářský celek, LHP - lesní hospodářský plán, LHO - lesní hospodářská osnova, LHPO - lesní hospodářský plán a osnova, LHK – lesní hospodářská kniha, KN – katastr nemovitostí, MZD – meliorační a zpevňující dřeviny (příloha č. 4 vyhl. č. 83/1996 Sb), ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, ZCHÚ – zvláště chráněné území, OkÚ – okresní úřad, MZe – ministerstvo zemědělství, MŠK - ministerstvo školství a kultury;

Seznam mapových listů

a) Katastrální mapa:	21-15-9, 21-15-5, 21-15-10, 21-15-6
b) Státní mapa odvozená 1:5000:	RYCH 4-8, 4-9, 3-8, 3-9
c) Základní mapa České republiky 1:10 000:	14-13-20
d) Základní mapa České republiky 1:50 000:	14-13
e) Čtverec síťového mapování:	58-63

Plán péče zpracoval

jméno: Ing. Miroslav Mikeska Ph.D. – lesnictví, typologie, fytocenologie, mapy a GIS, fotodokumentace
 RNDr. Romana Prausová Ph.D. – částečná inventarizace cévnatých rostlin a excerpte zdrojů
 MUDr. Jiří Zajíc - průzkum avifauny,
 Miroslav Mikát – průzkum entomofauny,
 Josef Slavíček – mykologický průzkum

datum: 16.11.2010

5. Přílohy, tabulky, mapy

Mapy v textu:

1. Mapa orientační na ZM – včetně návrhu na rozšíření
2. Mapa parcelního vymezení - včetně návrhu na rozšíření
3. Mapa lesních typů - včetně návrhu na rozšíření
4. Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů - včetně návrhu na rozšíření
5. Mapa dílčích ploch (parcely a lesnické označení) - včetně návrhu na rozšíření
6. Mapka zásahů a opatření - entomologie
7. Mapka botanických lokalit

Přílohy do rezervační knihy:

1. Fotodokumentace
2. Přehled taxonů cévnatých rostlin dosud zjištěných (PRAUSOVÁ 2010)
3. Entomologický průzkum (MIKÁT 2010)
4. Ornitologický průzkum (ZAJÍC 2010)
5. Mykologický průzkum (SLAVÍČEK 2010)
6. Výtah z LHP

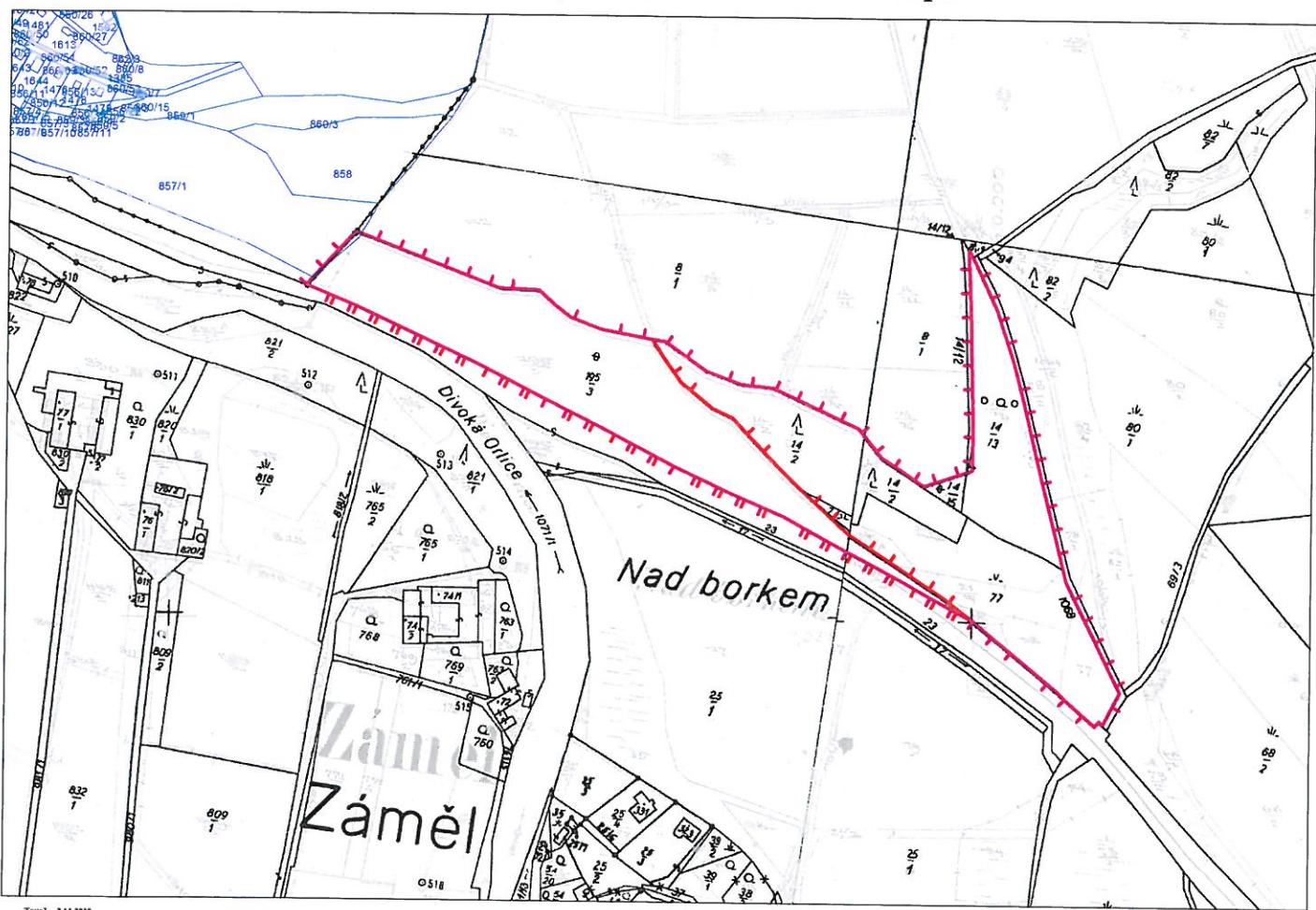
Fotodokumentace:

Je provedena v digitální podobě a je součástí digitální verze celého plánu péče na CD nosiči.

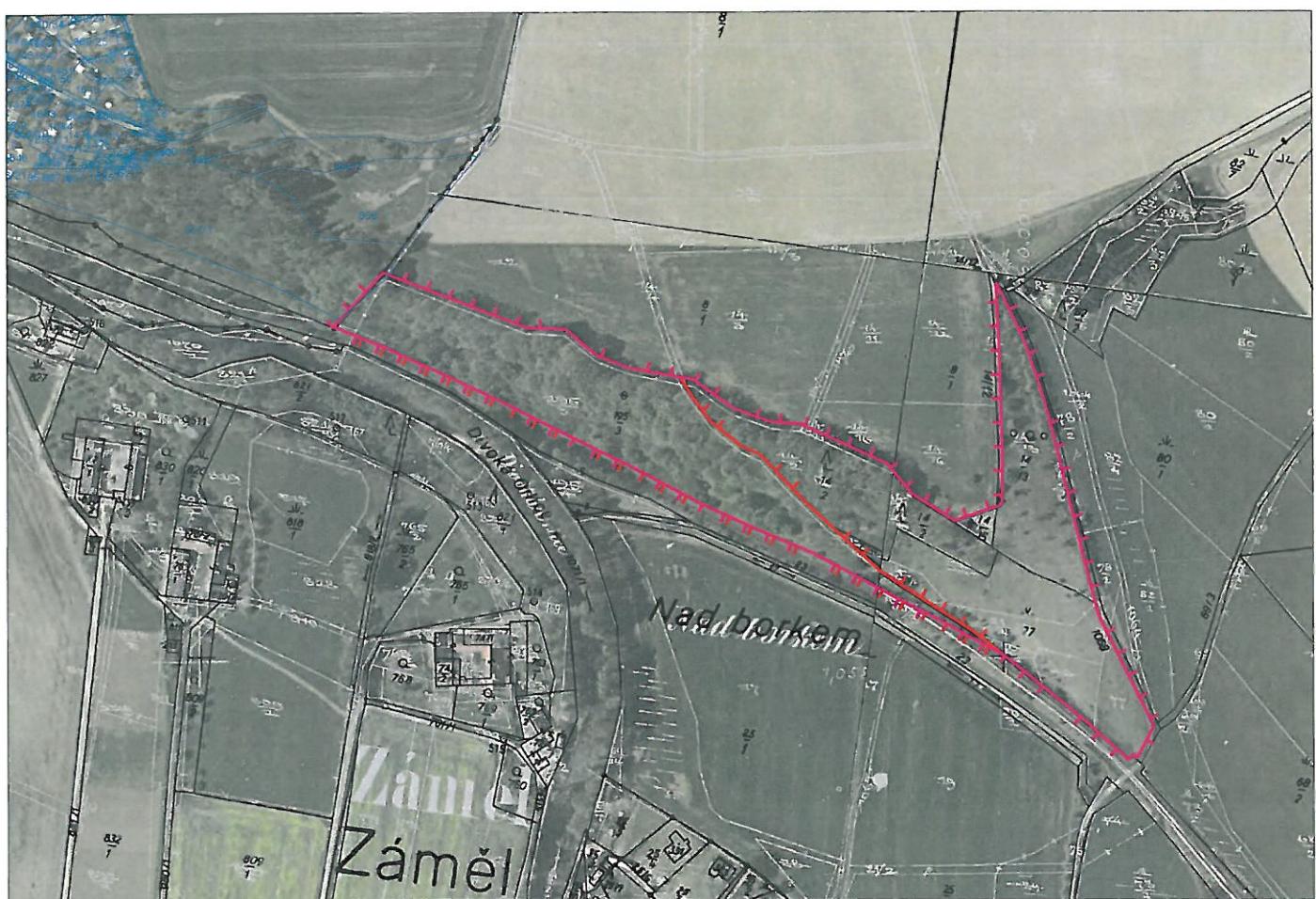
GIS

Plán péče spolu s mapovými a dalšími podklady - "rezervační knihou" a fotodokumentací je zpracován v podobě GIS (Shapefile)

PR Zámělský borek - katastrální mapa

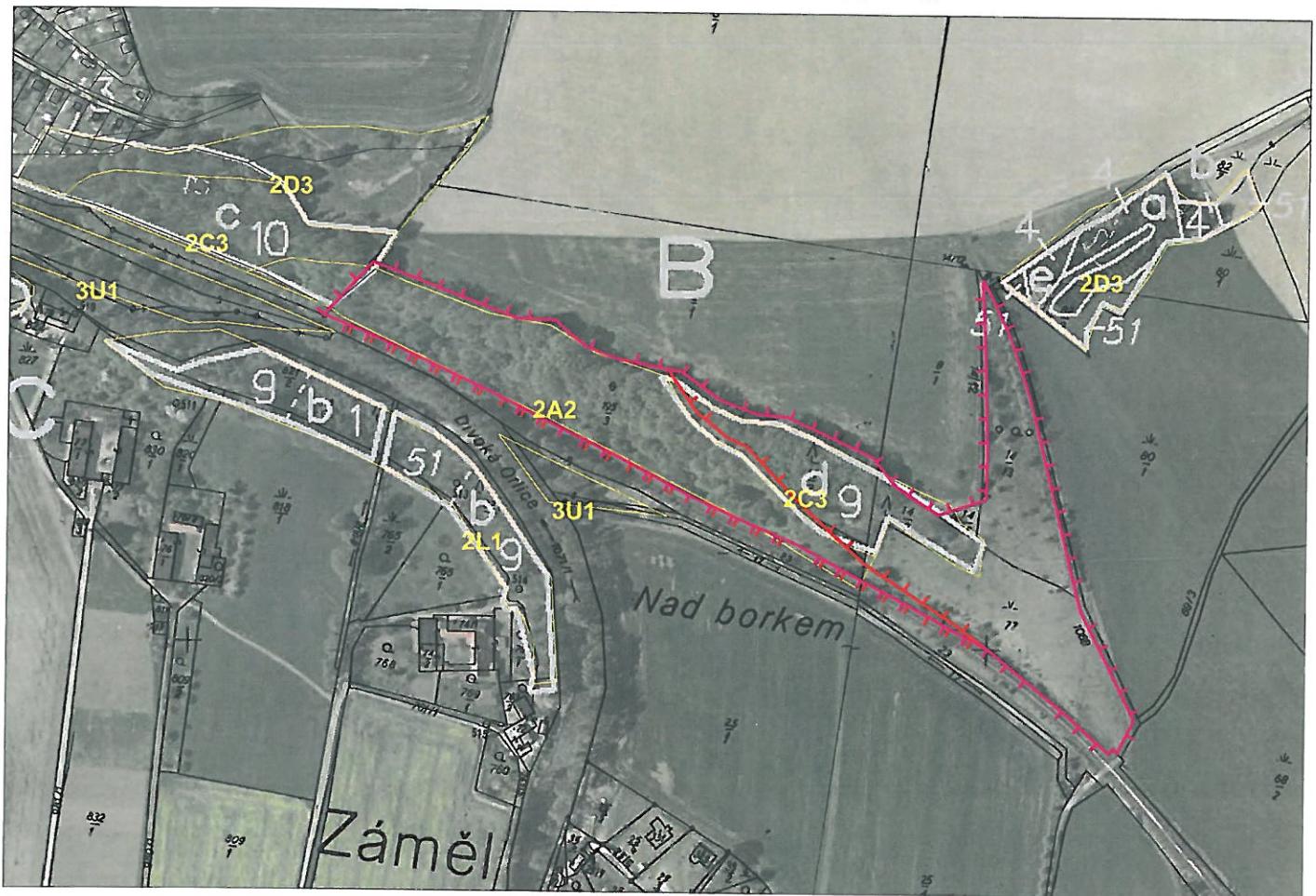
PR Zámělský borek - katastrální mapa - ortofoto

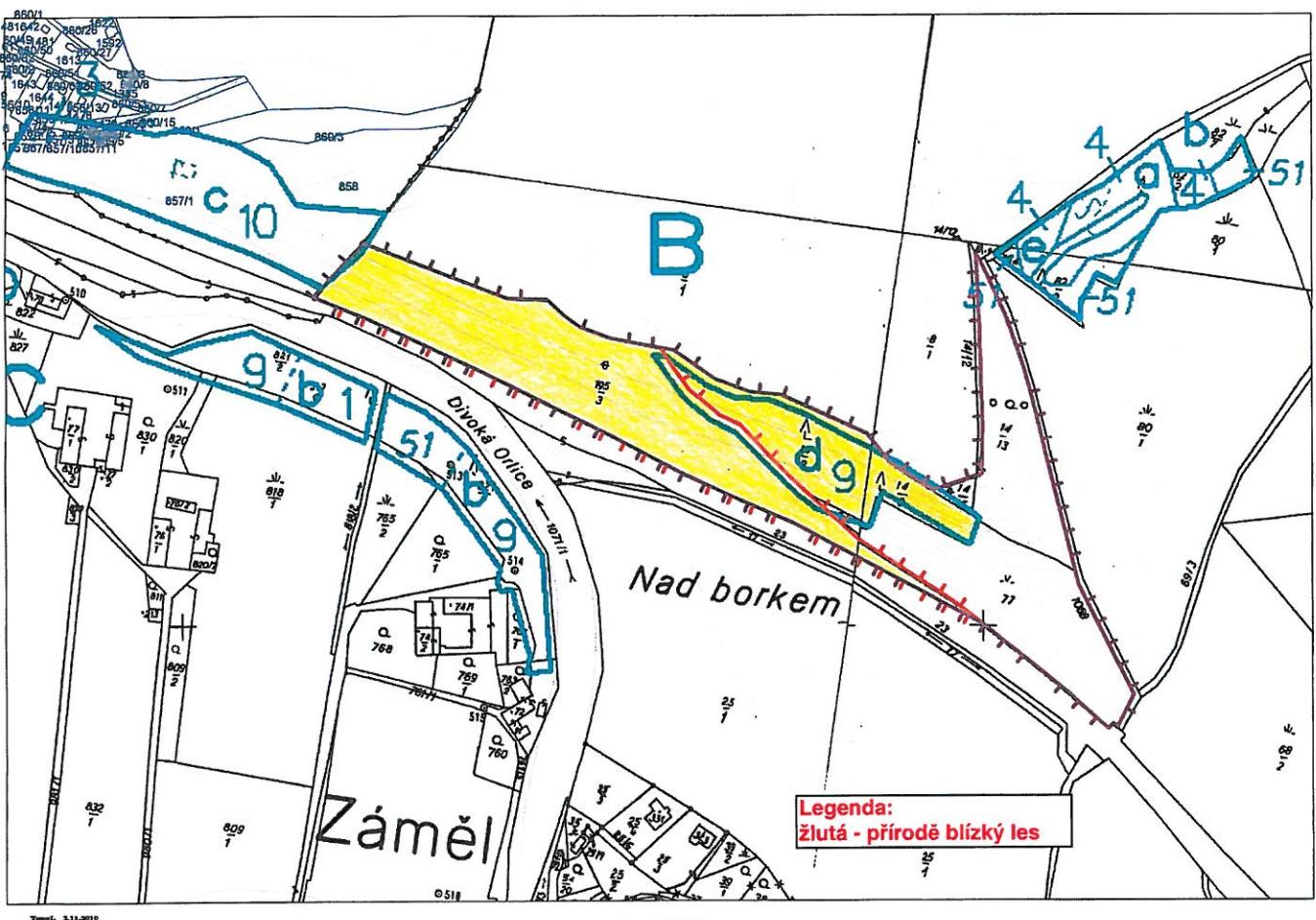
Topol. 2.11.2010

1 :3000

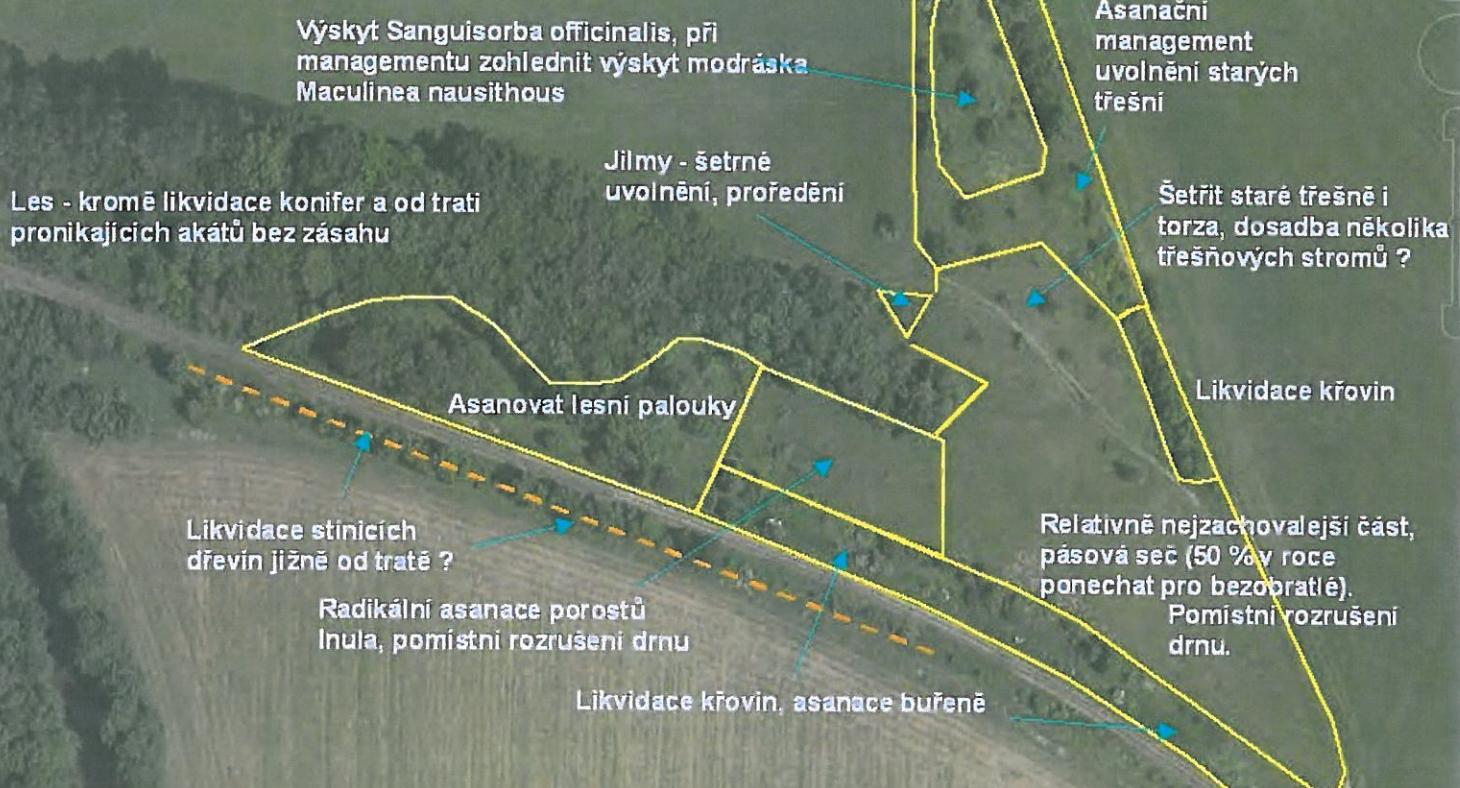
PR Zámělský borek - lesnická typologie

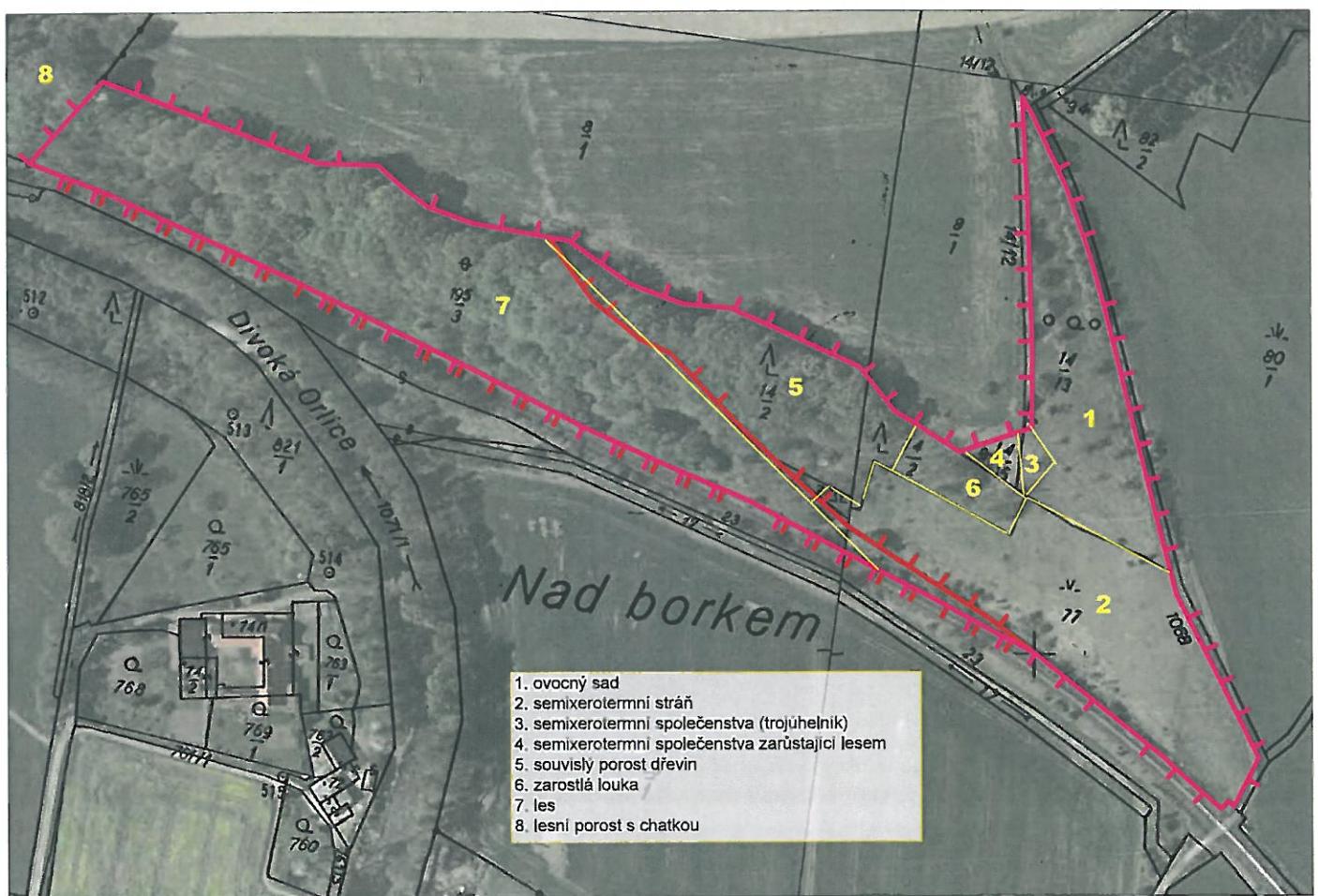
PR Zámělský borek - stupně přirozenosti porostů dřevin

Návrh zásahů a opatření - entomologie

PR Zámělský borek - botanika - rozdělení lokalit

1 :2000

Topol. 12.11.2010